

Prawidłowy opis przedmiotu zamówienia

Co mówi prawo zamówień publicznych:

W zamówieniach publicznych jednymi z najważniejszych zasad są wyrażone w art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: ustawa Pzp) **zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców**. Nakładają one na zamawiających obowiązek zapewnienia jak najszerzego i sprawiedliwego dostępu wykonawców do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Kluczowym i zarazem najbardziej wrażliwym momentem całego procesu zakupowego jest **opisywanie przedmiotu zamówienia**. To właśnie zawarte w nim wymagania zdecydują o tym, którzy wykonawcy będą mogli złożyć swoją ofertę, a dla których to zamówienie pozostanie niedostępne.

Zgodnie z art. 99 ust. 4 ustawy Pzp opis przedmiotu zamówienia nie może utrudniać uczciwej konkurencji rynkowej. Niedopuszczalne jest jakiegokolwiek zaburzanie konkurencji, które polega na:

- **niedozwolonym preferowaniu** – to wszelkie zabiegi w opisie przedmiotu zamówienia, które wprost lub pośrednio faworyzują konkretnego wykonawcę lub konkretny produkt. Skutkiem takich działań jest niemożność złożenia oferty zgodnej z tak sformułowanym opisem przedmiotu zamówienia przez wykonawcę innego niż preferowany lub zaproponowania innego niż preferowany produkt.
- **bezpodstawnym eliminowaniu** – to wprowadzanie takich ograniczeń i parametrów, które nie wynikają z rzeczywistych i uzasadnionych potrzeb zamawiającego, a uniemożliwiają złożenie oferty określonym grupom wykonawców lub zaoferowanie konkretnych grup produktów.

Kontrola Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych:

W jednej z kontroli doraźnych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych ([KND/125/24](#)) Zamawiający wymagał, zgodnie z treścią Istotnych postanowień umowy, aby wykonawca na potrzeby świadczenia usług medycznych zapewnił **co najmniej 2 placówki własne** w każdym mieście wojewódzkim, z zastrzeżeniem, że w obrębie granic administracyjnych Wrocławia wykonawca musi zapewnić **co najmniej 4 placówki własne**.

W toku postępowania trzech Wykonawców zwracało się do Zamawiającego z wnioskami o wyjaśnienie treści SWZ dotyczącej ww. brzmienia Istotnych postanowień umowy. Zgodnie zakwestionowali oni wymóg posiadania wyłącznie placówek własnych jako bezpodstawnie ograniczający uczciwą konkurencję. Jednocześnie wskazali, że żadna z największych firm medycznych na rynku nie jest w stanie samodzielnie spełnić tak rygorystycznych wymagań, dlatego wniesli o dopuszczenie placówek współpracujących, ewentualnie zmniejszenie wymaganej liczby placówek własnych lub całkowitą rezygnację z tego wymogu.

Zamawiający mimo pytań Wykonawców, wskazujących wprost na naruszenie zasady uczciwej konkurencji, nie zmodyfikował ww. brzmienia Istotnych postanowień umowy.

Powyżsi Wykonawcy nie złożyli ofert w przedmiotowym postępowaniu.

W toku kontroli Zamawiający nie wyjaśnił z jakich powodów wymagał, aby wykonawcy do świadczenia usług medycznych zapewnili **co najmniej 2 Placówki własne** w każdym mieście wojewódzkim, nie dopuszczając jednocześnie (mimo zapytań wykonawców) **placówek współpracujących**. Powołanie się przez Zamawiającego na pracowników pracujących zdalnie poza terenem Wrocławia oraz konieczność zapewnienia opieki pracownikom przebywającym na urloпах, a także będących w delegacjach, nie uzasadniało takiego wymogu.

W kontrolowanej sprawie wybrany Wykonawca przed zawarciem umów przedłożył Zamawiającemu „Wykaz placówek medycznych”. Z wykazu wynikało, że Wykonawca nie posiadał i nie mógł zapewnić do świadczenia usług medycznych **co najmniej 2 placówek własnych** w 11 miastach wojewódzkich.

Stanowisko Prezesa Urzędu

Opis przedmiotu zamówienia zawarty w Istotnych postanowieniach umowy doprowadził do eliminacji z udziału w postępowaniu wykonawców zdolnych do realizacji zamówienia zgodnie z uzasadnionymi potrzebami Zamawiającego. Wprowadzenie obowiązku zapewnienia przez Wykonawców do świadczenia usług medycznych co najmniej 2 placówek własnych w każdym mieście wojewódzkim nie było niezbędne do osiągnięcia przez Zamawiającego zamierzonego celu i stanowiło nieuzasadnione ograniczenie konkurencji.

Opisując przedmiot zamówienia w sposób, który utrudniał uczciwą konkurencję, Zamawiający naruszył art. 99 ust. 4 w zw. z art. 16 pkt 1 w zw. z art. 359 pkt 2 ustawy Pzp.

Naruszenie miało wpływ na wynik postępowania, bowiem Zamawiający ograniczył dostęp do zamówienia potencjalnym Wykonawcom i zawarł umowę z Wykonawcą, który nie posiadał co najmniej 2 placówek własnych w każdym mieście wojewódzkim, a więc nie był w stanie realizować zamówienia zgodnie z wymogami Zamawiającego.

Zamawiający poinformował Prezesa Urzędu, iż: *w kolejnym postępowaniu dopuści także placówki własne/współpracujące w części zamówienia dot. realizacji poza obrębem Wrocławia.*

Rekomendacja dla Zamawiających:

Przy opisywaniu przedmiotu zamówienia należy pamiętać o zakazie formułowania nadmiernych wymogów, które nie wynikają z rzeczywistych i uzasadnionych potrzeb zamawiającego, a jednocześnie uniemożliwiają złożenie oferty określonym grupom wykonawców. Naruszeniem reguł uczciwej konkurencji przy opisywaniu przedmiotu zamówienia jest bowiem eliminowanie lub faworyzowanie określonych wykonawców.